

Cvatuće lončanice jesen- zima

Sažetak

U današnje vrijeme teško se može govoriti koje je pravo vrijeme cvatnje neke lončanice jer se tehnologija uzgoja toliko razvila da se mnoge vrste uzgajaju prema zahtjevu tržišta. Tako npr. jaglace, koji po prirodi cvatu u rano proljeće, možemo nabaviti krajem godine i na taj način imati ugodaj proljeća pred Novu godinu.

Nastupom tmurnih dana, svi žele unijeti živost u svoj dom, tako da cvatuće lončanice dobivaju tada na svojoj vrijednosti. Mnoge se već sada mogu naći na našem tržištu.

Ključne riječi: cvatnja, lončanice, tržište

ORHIDEJE

Miltonia – miltonija

Vrste tog roda žive kao epifiti brazilskih i kolumbijskih prašuma. Biljke razvijaju prividno gomolje, koje je okruženo zaštitnim listovima. Listovi su tanki, dugi, remenasti i meki. Cvjetovi, slični mačuhici, razvijaju se duž cvjetne stapke koja može biti duga i do 45 cm i na kojoj su tri do šest cvjetova.

Miltonia

Odontoglossum

Vrste tog roda potječu s tropskih planina, od Meksika pa sve do sjeverne Južne Amerike. Neke se penju i do 3000 m nadmorske visine. Sve imaju jajolike lažne lukovice, koje su ponešto spljoštene i u gustim skupinama, a iz svake se razvijaju po dva lista. Cvjetna stapka je uspravna ili viseća, pokrivena prekrasnim velikim cvjetovima. Za sobni uzgoj upotrebljavaju se tzv. "meksičke vrste" i njihovi križanci, od kojih je najpoznatija *Odontoglossum grande*, koja cvate od jeseni pa sve do ožujka, cvjetovima koji nalikuju leptiru, čiji je promjer do 15 cm. Treba naglasiti da ta orhideja traži

Odontoglossum grande

Coelogyne cristata

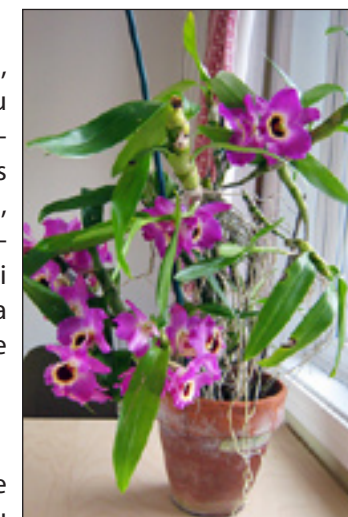
strogo mirovanje prije stvaranja novih cvjetova.

Coelogyne – celoginane

Postoji veliki broj biljaka tog roda, koje djelomično rastu na tlu, a djelomično kao epifiti. Vrsta koja se najčešće uzgaja u kući je *Coelogyne cristata*. Potječe s Himalaja, gdje raste na vlažnim pećinama i odumrlom drveću na nadmorskoj visini od 2000 m. Vrsta stvara jajolike lažne lukovice s po dva lista, koji su dugi do 30 cm. Pojedini cvjetovi veliki su do 10 cm i formiraju grozdove s po 3 do 4 tako velika cvijeta. Cvjetovi su bijeli sa žutim jezičcima. Cvate od siječnja do travnja.

Dendrobium – dendrobij

Dendrobij potječe s Cejlona, Japana i Novog Zelanda. Izbojci su mu vitki, listovi više-manje listopadni, kožasti, sočni i ne baš veliki. Cvat je rijedak grozd s dva do četiri cvijeta. Boja cvijeta je tamnožuta, ružičasta, svijetloružičasta i narančasta sa šarama i preljevima. *Dendrobium nobile* hibridi uzgajaju se kao lončanice. Izbojci su im dugi 50 cm, cvjetni grozd ima 10 do 30 cvjetova, a pojedini cvijet je širok 4 do 7 cm. Cvat od prosinca pa sve do ranog proljeća.

Dendrobium nobile

Oncidium

Gotovo sve vrste toga roda su epifiti, koji od prirode rastu između Meksika i Bolivije. To je najveći rod među orhidejama i ima oko 350 vrsta.

Kao lončanica, za uzgoj je najpogodnija *Oncidium ornithorhynchus* s cvjetovima koji sličje ptičjem kljunu, a smješteni su na obješenoj cvjetnoj stapci. Cvate zimi, a cvjetovi mirišu slatkastim mirisom.

Oncidium ornithorhynchus

Paphiopedilum – gospina papučica

Naziv je dobila zbog donje usne koja svojim izgledom podsjeća na papučicu. Te orhideje rastu na tlu, a potječu iz istočne Azije i pacifičkih otoka. Najpoznatija vrsta za uzgoj u kući je *Paphiopedilum insigne*. Listovi su joj zeleni, kožasti, a cvjetna stapka je visoka 20 do 25 cm i nosi samo jedan cvijet, koji je širok 8 do 10 cm i cvate od listopada do ožujka. Jedna je od najboljih orhideja za kućni uzgoj jer se zadovoljava normalno grijanom sobom, a zračnu vlagu dobiva metodom „zjelice s vodom“. Biljku ne prskati jer voda može ući u lisni lijevak i izazvati gnjiloću.

¹ Dubravka Auguštin, dipl. ing.

Za uspješno uzgajanje orhideja važno je poznavati domovinu porijekla, kao npr. geografski položaj, klimu, nadmorsku visinu. Većina orhideja traži polusjenovit položaj te svjež i vlažan zrak. Kako se naše orhideje nalaze u grijanom prostoru, moraju se češće zalijevati ili što je bolje, manje zalijevati a češće prskati. Treba koristiti meku vodu sobne temperature. Presađuju se svake druge ili treće godine u supstrat za orhideje.

CIKLAME

Stručno joj je ime *Cyclamen persicum*. Potječe iz Sredozemlja, gdje raste u borovim šumama, rijetko u makiji i zimzelenim šumama. U tlu razvija gomolj. Listovi su bubrežasti, nazubljenog ruba, na dugim peteljka. Naličje lista je crveno ili zeleno, a s lica ima srebrnaste šare. Cvijet je na vrhu cvjetne stapke, obješen, vrlo graciozan, s pet latica svijenih prema gore. Cvatu

Cyclamen persicum

zimi i to crveno, ružičasto svih nijansi pa sve do bijelog. Prema obliku cvijeta mogu biti duplog cvijeta, velikocvjetne, leptiraste, minijature i rokoko. Dupli cvjetovi sastoje se od deset latica koje su smještene u dva kruga dok su velikocvjetne vrlo velikog cvijeta. Leptirasti cvjetovi imaju laticice poput dugih lepeza, a rokoko horizontalno postavljene laticice. Minijature ciklame su sitnog cvijeta i pomalo mirisne. Te ciklame su najdekorativnije ako se tri do četiri stave zajedno u košaricu od vrbovog pruča.

Cyklama se uvijek nabavlja potpuno rascvjetana. Smješta se na lagano sjenovito mjesto, idealno bi bilo na sjevernoj strani između dva prozora jer joj sunčano mjesto i toplina ubrzava cvatnju. Idealna temperatura je oko 15° C. Ciklama se zalijeva pažljivo s mnogo mlake vode, kako se ne bi navlažio gomolj. Za vrijeme cvatnje treba gnojiti svaka dva tjedna. Nakon cvatnje treba je presađiti i držati na toplom i sjenovitom mjestu. Preko ljeta tu lončanicu treba držati vani. Prije jakih mrazeva unosi se u kuću i drži na hladnom i zračnom mjestu dok se ne pojave pupoljci.

Kalanchoe – kalanhoja

Kalanchoe zbog svojih osobina spada u tustike ili sukulente. Njegovi najljepši predstavnici potječu s Madagaskara, a mogu se naći po čitavoj Africi. Ima ih penjačica, drveća do tri metra, grmova, ali i malih trajnica koje su visoke svega 10 cm. Sve su kalanhoje biljke kratkoga dana te njihova prirodna cvatnja pada u zimske mjesece. Najpoznatija na našem tržištu je *Kalanchoe blossfeldiana*. Ona naraste do 30 cm, trajnica je, tamnozelenih, grubo

Paphiopedilum insigne

Kalanchoe blossfeldiana

napiljenih listova, crvenkastog ruba. Cvate cijelu zimu, sve do proljeća, jarko crvenim mirisnim cvjeticama u štitastim cvatovima. Postoji vrlo veliki broj sorata koje cvatu raznim bojama - od bijele preko ružičaste, narančaste, žute i crvene. Novija sorta „Calandiva mini“ ima pune cvjetice sastavljene u glavicu, također raznih boja.

Sve kalanhoje dobro podnose sobnu temperaturu i suhi zrak. Zimi se zalijeva oskudnije, ali se korijenova bala ne smije zasušiti. Ljeti valja zalijevati umjereno i redovito. Za vrijeme rasta od svibnja do kolovoza gnojiti svaka dva tjedna gnojivom za cvijeće.

Ponovna cvatnja – nakon cvatnje biljku treba prikratiti, pogotovo ako je višeg rasta. Na taj način će preko ljeta postati gušća i neće toliko rasti u vis. Vrijeme cvatnje možemo odrediti sami na taj način da ćemo osigurati kratki dan od 9 sati, 12 do 14 tjedana.

Biljku možete razmnožiti vrlo lako i sami ako odrezane dijelove iskoristite za reznice i stavite ih na ukorijenjavanje u supstrat koji ćete samo s vremena na vrijeme orošavati.

Rhododendron simsii

Nazivam je sobna azaleja. To je drvenasti cvatući grm smeđih grana i zelenkastih grančica. Zimzeleni listići su maleni, kožasti, obrnuto jajoliki, s lica sjajni i tamnozeleni a s naličja sivozeleni i mat. Grančice, lisne peteljke i cvjetne čaške pokrivene su čekinjastim, smeđim dlačicama. Sezona cvatnje već je počela. Skala boje cvjetova je od bijele pa sve do tamnocrvene. Postoje sorte s jednostavnim, punim, malim ili velikim cvjetovima. Otvoreni cvjetovi traju šest do osam tjedana, a kod umjerenih temperatura i dobre njege i dulje.

Rhododendron simsii

Kod nabave, azaleje ne smiju biti ni pune pupoljaka, ali ni potpuno rascvjetane, a listovi trebaju biti tamnozeleni i zdravi. Zatvoreni pupoljci ne smiju biti smeđi jer se tada neće otvoriti i biljka će ih odbaciti. Azaleja se ne smije odmah smjestiti u zagrijanu prostoriju, nego je treba dva do tri dana prilagođavati novim uvjetima. Najbolje ju je smjestiti na polusjenovito mjesto pri temperaturi od 10 do 12° C, a bilo bi najbolje kad bi mogla ostati pri toj temperaturi jer će tjednima cvjetati i neće gubiti lišće. Azaleje ne podnose odviše vode, ali ni suhu korijenovu balu jer je to uzrok otpadanja lišća. Ne podnosi kalcij pa se mora zalijevati mekom vodom.

Nakon cvatnje biljka potjera nove izbojke, koji su još mekani te se u rano ljeto skraćuju za 2 do 5 cm, kako bi zadržali lijepi grmoliki rast. Gnoji se svaka dva tjedna do kraja kolovoza, tekućim gnojivom za azaleje. Na taj način se biljka održava zdravom.

Preko ljeta azaleja mora biti vani na srednje sjenovitom mjestu ili ukopana u vrtu zajedno s posudom. Krajem rujna, najkasnije prije prvih mrazeva, treba je unijeti u kuću. Biljka već sada nosi pupove i uskoro počinje cvjetati.

Schlumbergera truncata – božićni kaktus

Biljka cvate oko Božića pa je zbog toga omiljena božićna biljka.

Domovina tog kaktusa su tropske brazilske prašume, gdje obitava kao epifit. Spada u član-kovite, lisnate kaktuse. Na krajevima lisnih člana razvijaju se žarko ružičasti, crveni ili bijeli cvjetovi koji podsjećaju na plesačice.

Božićni kaktus zahtijeva sjenovito mjesto, topli i vlažni zrak te vlažno tlo, osobito zimi. Vrijeme mirovanja je od srpnja do kolovoza, kada se ne zalijeva niti gnoji. Na kraju razdoblja mirovanja biljka izgleda kao da je uvela. Međutim, kada se polako počinje sa zalijevanjem, biljka će opet izgledati potpuno svježe. Članci su sada zreli i počinju se oblikovati cvjetni pupovi. Nakon javljanja cvjetnih pupova potrebno je više zalijevati. Kako biljka ne bi odbacila cvjetne pupove, mora uvijek biti smještena na istom mjestu. Nakon cvatnje biljka ponovo miruje šest tjedana, a zatim se presađuje u supstrat za cvijeće.

Božićni kaktus razmnožava se lisnim reznicama odmah nakon cvatnje. Lisni članci se s lakoćom ukorjenjuju u pjeskovitom supstratu.

Hippeastrum – zvanika, prugasti sunovrat, vitezova zvijezda

U nas je najčešće nazivaju amarilis. Međutim to nije ispravno jer Amaryllis je biljka koja živi u drugim uvjetima, cvate ljeti i ima masivnu cvjetnu stapku, u odnosu na zvaniku čija je stapka šuplja. Obje pripadaju porodici sunovrata. Hippeastrum je grčka riječ (hippeos – konjanik, vitez i astrum - zvijezda).

Rod obuhvaća oko 60 vrsta i sve su lukovičaste. Porijeklom su iz tropskih i suptropskih područja Južne Amerike. Lukovica je krupna, gotovo okrugla i svijetlosmeđa. Listovi su uski, remenasti, izrazito svijetlozeleni, dugi do 50 cm i dvoredno raspoređeni. Cvjetovi su na dugim stapkama, ljevkast, krupni, širine do 24 cm. Svaka cvjetna stapka može nositi dva do šest cvjetova. Cvjetovi se dijele na tri tipa: gracilis, christmas joy i velikocvjetni tip.

Schlumbergera truncata

Hippeastrum

Boje cvjetova su od bijele preko ružičaste, svijetlocrvene do tamnocrvene, a ima ih i dvobojnih, koje su posebno interesantne jer su šare po rubu ili ždrijelu cvijeta. Glavno vrijeme cvatnje je zima. Želimo li da zvanika cvate za Božić, treba nabaviti toplo preparirane lukovice i pospješivati ih od početka studenog. Lukovici treba posaditi do polovice u pjeskoviti supstrat, čvrsto utisnuti i zaliti. U početku se lukovice drže suho. Temperatura pospješivanja je od 22° do 25° C. Tek kada se pokaže izbojak dužine 10 cm, smješta se na svijetlo mjesto i počinje se obilno zalijevati i gnojiti svaka dva tjedna. Taj postupak se provodi osam tjedana. Nakon što se pojavio prvi cvijet, smješta se na hladno mjesto. Iz jedne lukovice mogu se pojaviti i do četiri cvjetne stapke. Nakon cvatnje, stapke treba ukloniti i lukovicu presaditi. Obilno se zalijeva i gnoji kako bi bujno rasli listovi i kako bi lukovica ojačala. Krajem ljeta lukovica mora biti zamjetno veća tako da joj je opseg veći i do 2 cm. Preko ljeta zvanika može biti na otvorenom, sunčanom mjestu. Početkom kolovoza manje se zalijeva i gnoji, a nakon četiri tjedna se potpuno prestaje zalijevati. Listovi požute i osuše se. Lonci se drže na hladnom (oko 18° C), a zatim se ponovo počinje pospješivati, kako bi se cvatu zvanike veselili opet za Božić.

Columnnea – kolumneja

Rod potječe iz prašuma tropske Amerike. To su grmovi ili polugrmovi koji žive u krošnjama drveća u prašumi, ali neke od njih spadaju u zeljaste penjačice ili one koje vise ili pužu. Kod vrsta koje se uzgajaju razvijaju se dugi viseći izbojci sa zimzelenim nasuprotnim listovima raznog oblika i strukture. Cvjetovi se javljaju pojedinačno, na kratkim stapkama u pazušcima listova. Boje cvjetova su razne crvene, a ima ih i sa žutim ždrijelom. Cvatu u jesen ili krajem zime. Postoje brojne vrste i hibridi.

Columnnea

Traže svijetlo ili polusjenovito mjesto bez izravnog sunca. Zimska temperatura je sobna, 18 do 20° C. Traži visoku vlagu zraka pa je u toplim prostorima treba češće prskati. Zalijeva se samo mekom vodom. U vrijeme rasta gnoji se svaki tjedan gnojivom bez vapna. Ako se biljka treba presaditi, to se čini nakon cvatnje. Treba paziti da biljka nije na propuhu jer će joj u tom slučaju otpadati lišće.

Fall winter pot- flowers

Surveying study

Summary

It is difficult to talk about the right time for planting a certain pot- flower nowadays because planting technology has developed so much that many species are cultivated according to the market demands. For example, you can get primroses in winter, even though they naturally flower in early spring. In that way we can have the atmosphere of spring around New Year's Eve.

Everyone wants to bring liveliness in their home when gloomy days arrive, so pot- flowers become very valuable then. Many of them can be found on our market even now.

Key words: flowering, pot- flowers, market

ROZI HORT ART

Mali Brgud 2c

51231 Jurdani

GSM: +385(0)98/301 202

Email: info@rozihortart.com

www.rozihortart.com

Vrtna rasvjeta • Uređenje krajolika
Sistem navodnjavanja • Vrtno-
tehnički elementi • Hortikulturno
savjetovanje • Uslužna djelatnost u
biljnoj proizvodnji

**Svim klijentima i poslovnim
partnerima želim
sretne i uspješne
nadolazeće blagdane!**

Čestiti Božić i uspješnu Novu 2010.!

POLJO POSAVEC d.o.o.

Scotts

OSMOCOTE

Granulirana gnojiva
kontroliranog otpuštanja
hranjive tvari za vrhunske
rezultate osnovne gnojidbe.

- 16+9+12+2,5 MgO+Me 3-4 mj.
- 15+9+12+2,5 MgO+Me 5-6 mj.
- 12+10+18+2 MgO+Me 5-6 mj.

PETERS

Vodotopiva gnojiva za uspješnu
kontrolu kvalitete vode. Posebno
razvijena za lončanice i biljke za rasad
i uzgoj biljaka za rezanje.

Kristalno bistrine otopine sa ili bez
dodataka kiseline, različitih omjera
NPK elemenata te dodatkom
mikroelemenata, a neka i sa Ca i Mg.

- Starter 10+52+10 za razvoj korijena
- 27+15+12 za nedostatak mikroelemenatafolijarno
- 18+10+18 za održavanje vegetacije
- 13+5+20+Ca za nedostatak kalcija
- 6-18-36 za obilnu cvatnju i dr.

Zastupnik:

POLJOPOSAVEC d.o.o.

M.Gupca 5a, Dunjkovec • 40 305 Nedelišće

Tel.: 040 829 368 • Fax.: 040 829 534

Proizvođač:

Scotts International

BV, P.O. box 40; 4190 CA,

Geldermalsen; The Netherlands

Profesionalni Floragard supstrati:

Uz pomoć laboratorijskih istraživanja, njemačka firma FLORAGARD proizvela je najsuvremenije supstrate za uzgoj presadnica, sadnica povrća, cvijeća i drugog ukrasnog bilja -kako za profesionalnu proizvodnju tako i za ljubitelje koji ih uzgajaju u svojim domovima.

Tks 1 i 2, Florabalt, Floradur C i B, Tipo S

DENNIS

Profesionalni strojevi za održavanje:

sportskih terena
zelenih površina
golf terena...

Tvrtka Richter Rasen, smještena u Austriji, vodeći je svjetski proizvođač profesionalne gotove trave (travnih tepiha) za vaš vrt, nogometna igrališta i golf terene...

Proizvodi: RICHTER STADION, HOBBY® RASEN, GOLFGREEN-TEE-FAIRWAY

Linija hobi gnojiva:

P.P. VRTkoblen • P.P. TRAVKOblen • Željezo u prahu • Za stabiljiku i plod • Univerzalno folijarno gnojivo • Univerzalno gnojivo za list i cvijet • Osmocote Plus tablete • P.P. KORIJEN • P.P. CVIJETKO

POLJO POSAVEC d.o.o.

Prodajni prostor: ŽITNJAK, Veletržnica cvijeća, hala H8, Zagreb.

Ponedjeljkom, srijedom i petkom od 7,00-14,00 sati.

Za ostale distributivne centre (diljem Hrvatske) i sve ostale upite kontaktirajte nas na: 040/ 829 368; 091/ 1 829 534; 091/ 4 829 368